

CELLDÖMÖLKI GYÓGYHELYFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

EGYEZTETÉSI VÁLTOZAT

MŰSZAKI, TANÁCSADÁSI ÉS BEFEKTETÉSI ZRT.

2016.

CELLDÖMÖLKI GYÓGYHELYFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

2016.

Tartalom

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ.....	5
1.1. Celldömölk turizmusának helyzete.....	5
1.2. Célcsoportok	5
1.3. A gyógyhelyfejlesztés szükségessége	5
1.4. A fő projektelemek.....	6
1.5. Költségek.....	6
1.6. Hatások, indikátorok	6
2. HELYZETELEMZÉS	7
2.1. Kereslet-kínálat elemzése	7
2.1.2. Célcsoport elemzés	7
2.1.3. A fő attrakció, valamint a kiegészítő turisztikai kínálat bemutatása	12
2.1.4. Az egészségügyi háttér infrastruktúra bemutatása	14
2.1.5. A gyógyhely minősítés során vizsgált környezeti feltételek állapota	14
2.2. A gyógyhelyen belüli turisztikai kapcsolatrendszer elemzése	16
TDM	16
3. JÖVŐKÉP MEGHATÁROZÁSA	17
Célok, fejlesztési irányok meghatározása, prioritások kijelölése	18
Célcsoportok kijelölése	19
Akcióterület lehatárolása.....	20
4. INTÉZKEDÉSI TERV TOVÁBBI EGYEZTETÉS SZÜKSÉGES.....	21
4.1. Projektlista.....	21
4.2. A fejlesztések integrálódása és kapcsolatrendszere.....	22
4.3. Feladatok – beruházási projektek ismertetése.....	23
4.3.1. Gyógyhelyfejlesztési projektek.....	24
4.3.2. Fejlesztési szempontok szerepe a projektekben	29
4.3.4. Egyéb forrásból megvalósítandó településfejlesztési projektek.....	30
4.4. Rendelkezésre álló tervek bemutatása	31
4.5. Partnerség és együttműködés	32
5. A CÉLOK MEGVALÓSULÁSÁT MÉRŐ INDIKÁTOROK.....	33
5.1. Kiindulási érték	33
6.2. Tervezett érték.....	33

6.3. Az egyes indikátorok mérési módszertanának ismertetése	33
MELLÉKLETEK	35
I.melléklet: A Vulkán Gyógy- és Élmenyfürdő, mint minősített gyógyfürdőintézmény pozícionálása FELKÉRT SZAKMAI PARTNERÜNK KÉSZÍTI, FOLYAMATBAN.....	36
II. melléklet - Összefoglaló táblázatok és ábrák	38

Nincs ábrajegyzék-bejegyzés.

1. táblázat: A Celdömölki Kistérség vendégadatai (forrás: KSH)	9
2. táblázat: Celdömölk település vendégadatai (forrás: KSH).....	10
3. táblázat: Külföldiek átlagos tartózkodási ideje – nap (forrás: KSH)	11
4. táblázat: Kereskedelmi szálláshelyek kapacitása Celdömölkön (forrás: KSH)	13
5. táblázat: Celdömölk gyógyhely fejlesztési projektjeinek összefoglaló táblázata	21
6. táblázat: A fejlesztések kapcsolódása a gyógyhelyhez és turizmusához	22
7. táblázat: A fejlesztések kapcsolódása a célokhoz	22
8. táblázat: Indikátorok összefoglaló táblázata	34
13. táblázat: Magyarország gyógyhelyei	38
14. táblázat: Gyógyhelyi státusszal rendelkező települések vendégéjszaka száma (éj).....	42
15. táblázat: Gyógyhelyi státusszal rendelkező települések vendégszáma 2014-ben (fő).....	42

1. Vezetői összefoglaló

1.1. Celldömölk turizmusának helyzete

Celldömölk turizmusa az elmúlt években indult fejlődésnek, amelynek a fürdő népszerűsége és a JUFA hotel megnyitása jelenti az alapját. A gyógyhely a fürdő mellett gazdag és változatos kiegészítő turisztikai vonzerőkkel rendelkezik. A vonzerők termékké válása folyamatban van, közülük meghatározó a Ság hegy természeti környezete.

Celldömölk önkormányzatának képviselő-testülete 2015-ben határozott arról, hogy a város egészségturizmusban betöltött szerepét erősítendő, a település egyes részeit, elsősorban a gyógyfürdőt és környezetét a jogszabályban előírt dokumentációk beszerzése és vizsgálatok lefolytatása után gyógyhellyé kívánja nyilvánítani. A gyógyhellyé nyilvánítási folyamatot több ütemre bontották (döntés-előkészítő szakasz; felkészülési és mérési szakasz; közigazgatási eljárási szakasz). Ez az ütemezés egyben egy integrált gyógyhelyfejlesztési folyamatot is jelent.

A vendégforgalom jelentősebb része a külföldi látogatókra terjed ki. A gyógyhelyeken megszokotthoz képest, kevésbé jelentkeznek a szezonális eltérések, tavasszal és ősszel is megfigyelhetőek kisebb emelkedések vendégszám és vendégjé vonatkozásában. A belföldi forgalom zöme a nyári szezonra koncentrálódik. A jelenlegi kereslethez igazodó szálláshely-kapacitás előreláthatólag bővülni fog az elkövetkezendő évek során, amely hozzájárul az egész város gazdasági erősödéséhez.

Megállapítható, hogy a település a turizmus területén jelentős tartalékokkal rendelkezik. A gyógyhelyi cím és attrakciók megalapozhatják a továbbfejlődést és felzárkózást a régió további, igen népszerű fürdővárosaihoz¹. A fejlesztések során Celldömölk azt az erösségét, amelyet az egyedülálló természeti környezete és nyugalma jellemez, meg kívánja óvni a tömegturizmus negatív hatásaitól.

1.2. Célcsoportok

A fő célcsoportok (az egészségmegőrzést szem előtt tartó osztrák középkorú vendégek, belföldi aktív családok, a gyógyvíz adottságai alapján érkező senior korosztály, sportoló gyermekek és fiatalok továbbá a szomszédos, sárvári gyógyhely vendégei rövid látogatás céljából) elégedettségének növelése a cél. Emellett, fokozódik a látogatók visszatérési hajlandósága és gyakorisága is növekszik. Az egyedi környezet, a fejlesztendő attrakciók és programkínálat révén újabb célcsoportok megnyerése is szükséges a gyógyhely továbbfejlődéséhez.

1.3. A gyógyhelyfejlesztés szükségessége

A 2014-2020 közötti EU-s pénzügyi tervezési időszakban benyújtandó gyógyhelyi fejlesztési pályázatok kulcseleme a fejlesztési célú projekteket megalapozó Gyógyhelyfejlesztési Stratégia. A közcélú turisztikai pályázat, illetve azon belül a gyógyhelyfejlesztés a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program keretén belül válik elérhetővé a 6.4.3. alprogram alatt. A természeti és kulturális örökség megőrzése, védelme, elősegítése, fejlesztési prioritás között jelenik meg. A gyógyhelyfejlesztések fontos célja a gyógyfürdő környezetének fejlesztése, önálló arculatának és versenyképes kínálatának megteremtése.

A gyógyhelyfejlesztés kiemelt célja a desztináció egyediségének erősítése, továbbá a nemzetközileg versenyképes környezetének és kínálatának megteremtése. Természeti örökségünk részét képezi a gyógyvíz, amelyhez kapcsolódóan a jogszabály alapján minősített gyógyhelyek fejlesztésére van lehetőség. A folyamat részét képező Gyógyhelyfejlesztési Stratégiával a gyógyhely mellett a gyógyfürdő egy olyan fejlesztési dokumentumhoz jut, amely révén a következő időszakban a fürdőn belüli fejlesztési elképzelések jobban ütemezhetővé válnak, illetve a közcélú beruházásokkal összehangolhatóbbak lesznek.

A Gyógyhelyfejlesztési Stratégia a fejlesztések irányvonalait jelöli ki. A stratégia alapvető célja, hogy összehangoltan valósuljanak meg a fejlesztések, illetve hogy a megjelenő pályázati lehetőségeket a város hatékonyan fel tudja használni. Ennek érdekében a Gyógyhelyfejlesztési stratégia feltárja a településfejlesztés lehetséges irányait, valamint a kifejezetten gyógyhelyhez kapcsolódó projekt-lehetőségeket.

¹ Sárvár, Bük

Celldömölk egyedi környezeti adottságaira építve nemzetközi szintű egészségturisztikai kínálatot alakíthat ki. A meglévő intézményi-infrastrukturális adottságokat a településen található jó minőségű szálláshelyek is kezdik erősíteni, amelyek összességében jó alapot nyújtanak egy, a természeti környezet felé nyitott gyógyhely fejlesztésére.

1.4. A fő projektelemek

További egyeztetés szükséges.

1.5. Költségek

További egyeztetés szükséges.

1.6. Hatások, indikátorok

A gyógyhely-fejlesztési projektek hatása leginkább azokkal az indikátorokkal mérhetőek, amelyek kínálati oldalról a létrejövő turisztikai attrakciókkal, keresleti oldalról pedig a vendégforgalommal kapcsolatosak. A megalapozottan várható látogatószám bővülés...

2. Helyzetelemzés

2.1. Kereslet-kínálat elemzése

Celldömök a Nyugat-Dunántúl fejlődő, tizenegyezer lakosú városa. Vas megyében a turizmus fontos szerepet tölt be a gazdaság életében, és az elmúlt években már a celldömölki gyógyhelyen is egyre meghatározóbb.

A helyzetértékelés során az adott település jellemzőire, a gyógyhely látogatóira és a város turisztikai alapadataira koncentráltunk. Megvizsgáltuk a településen működő szálláshelyeket is. A környezeti jellemzők mellett, összefoglaltuk a gyógyhely alapját jelentő fürdő jellemzőit, amelyet részletesebben külön, pozicionáló mellékletben elemeztünk.

Ezeknek a tényezőknek az ismerete és vizsgálata elengedhetetlen a Gyógyhelyfejlesztési Stratégia meghatározása szempontjából.

A Nyugat-Dunántúl hazánk turizmusában betöltött jelentősége a földrajzi elhelyezkedése mellett, annak köszönhető, hogy a térség gazdag és változatos turisztikai vonzerőkkel, attrakciókkal rendelkezik. A turisztikai termékek alapját képező vonzerők tekintetében a régióban kiemelten fontosak a gyógy- és termálfürdők, emellett a kulturális örökség és kapcsolódó rendezvények és az aktív szabadidő eltöltés lehetőségei is jelentősek. A turizmus szinte minden ága kiemelkedő élményszerzési és rekreációs lehetőségeket nyújt. Meg kell említeni, hogy vonzerők nem minden esetben váltak terméké, gyakran csak adottság szintjén léteznek, vagy éppen a továbbra is megóvandó természeti környezetet erősítik. A térség fő turisztikai jellemzői a természeti adottságok alapján: vízparti és dombvidéki üdülésekhez alkalmas területek (pl. Balaton és környéke, Balaton Felvidéki Nemzeti Park, Ság hegy, Göcsej). Az egészségturizmus vonatkozásában: gyógy- és termálfürdők, wellness (pl. Bük, Hévíz, Sárvár, Celldömök, Balf, Kehidakustány, Zalakaros, Zalaegerszeg, Lenti); Jelentősnek számít a kulturális- és örökségturizmus, városlátogatások (Keszthely, Kőszeg, Sopron, Szombathely, Győr) lehetősége. Természetesen az aktív turizmus (kerékpárturizmus, vízi sportok, horgászat, vadászat, túrázás, lovaglás) iránt érdeklődők számára is erősnek tekinthetjük a kínálatot.

2.1.2. Célcsoport elemzés²

A következő halmazból választandóak ki a celldömölki gyógyhely célcsoportjai. A gyógyhelyek látogató az egészségturizmus szegmensét tekintve, motivációjuk és jellemzői igényeik szerint a következők:

1. Gyermekkel érkező családok:
 - Állandó keresletet támasztanak.
 - Minél több, gyermek- és családbarát szolgáltatás kínálata, külön figyelemmel a korcsoportokra.
 - Nagy igény mutatkozik a fürdözést kiegészítő egyéb szolgáltatásokra (játsszóház, gyermekprogramok, egyéb szabadidős programok).
 - A szülők wellness szolgáltatásokat vesznek igénybe.
 - Növekvő belföldi fizetőképes kereslet.
 - Többgenerációs programajánlatokkal a tartózkodási idő hosszabbítható.
 - A gyógy- és wellness turizmus szempontjából egyaránt fontosak.
2. Egészségmegőrző középkorúak
 - Általában gyermek nélkül érkeznek, pihenés, regenerálódás céljából.
 - A nyugodt, rendezett környezet és a szép táj fontos szempont számukra.
 - A wellness turizmus szolgáltatásai meghatározóak, de emellett gyógykezeléseket is igénybe vesznek.
3. Egészségtudatos idősek
 - Fiatalos, jó egészségi állapotnak örvendő 55 év feletti.
 - Külföldiek esetében jellemző a hosszabb itt tartózkodás.
 - Változatos kulturális és egyéb kapcsolódási programigények.
 - A szépségápolás, a kellemes környezet (sétakörnyezet), a tartalmas pihenés és a színvonalas szolgáltatások iránt érdeklődnek elsősorban.
 - Fokozott utazási kedv, magasabb költési hajlandóság jellemző rájuk.

² A celldömölki gyógyhelyre specifikus célcsoportokat a *Célcsoportok kijelölése* fejezetben ismertetjük részletesen.

- Gyógy- és wellness szolgáltatások egyaránt fontosak.
4. Gyógyulni vágyó idősök
 - Valamilyen betegségben szenvedők, akik a gyógyvíztől vagy más terápiás lehetőségtől várják egészségi állapotuk javulását.
 - A hagyományos gyógyturizmus elsődleges célcsoportja.
 - Szervezett, csoportos formában történő utazás (nyugdíjas baráti társaságok, szervezett utak),
 - OEP által támogatott gyógykúrára beutaltak (költségi hajlandóság általában alacsony)
 5. Műtét utáni rehabilitációra szoruló
 - Műtėti utókezelést igénylő, vagy balesetet szenvedett páciensek tartoznak ide.
 - Csendes, turisták által kevésbé látogatott létesítmények a kedvelt célterületek.
 6. Aktív fiatalok
 - Aktívan, mozgással, sportolással eltöltött szabadság az elsődleges céljuk.
 - Nem kötődnek sem a termál-, sem a gyógyvízhez.
 - A több medencével rendelkező létesítményeket részesítik előnyben.
 - A wellness turizmus szempontjából fontosak elsősorban.
 7. Szórakozást kereső fiatalok
 - Nem a víz gyógyászati hatása motiválja őket.
 - Élményfürdő és csúszdapark a célterületeik.
 - Elsősorban a nagyobb nyüzsgést biztosító városokat részesítik előnybe.
 - A wellness turizmus szempontjából meghatározóbbak
 8. Egészségtudatos fiatalok
 - A mozgás iránti igény növekszik.
 - A szépségápolás, szépségmegőrzés iránti kereslet nő.
 - Tartalmas pihenési formákat többnyire a gyermektelen fiatalok keresik.
 - A wellness turizmus szempontjából meghatározóbbak.

A gyógyhelyi fejlesztések célcsoportjai igen sokrétűek. Mind életkorban, mind a jövedelmi szintet és a motiváltságot tekintve rendkívül heterogén csoportról van szó. A turistáknak egyre alapvetőbbé váló igénye, hogy az egészségmegőrzés szórakoztató és élménnyel párosuló kikapcsolódás legyen.

1. táblázat: Az egészségturizmus szereplői a szolgáltatások tükrében (forrás: Budai Z.)

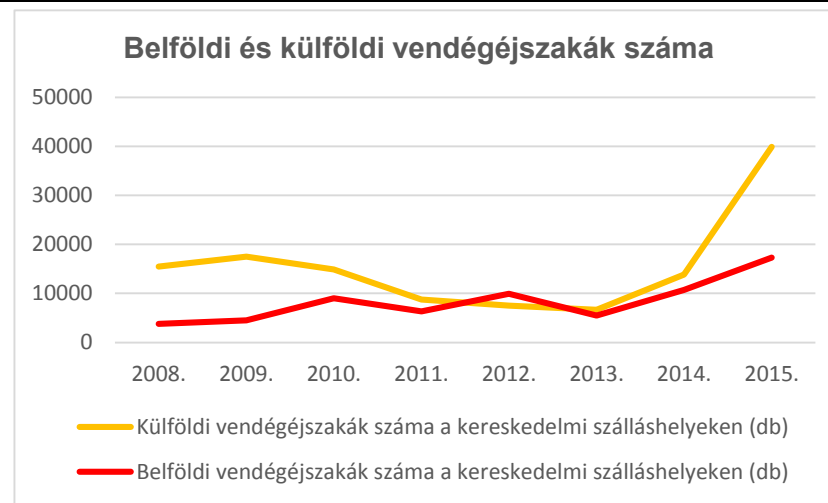
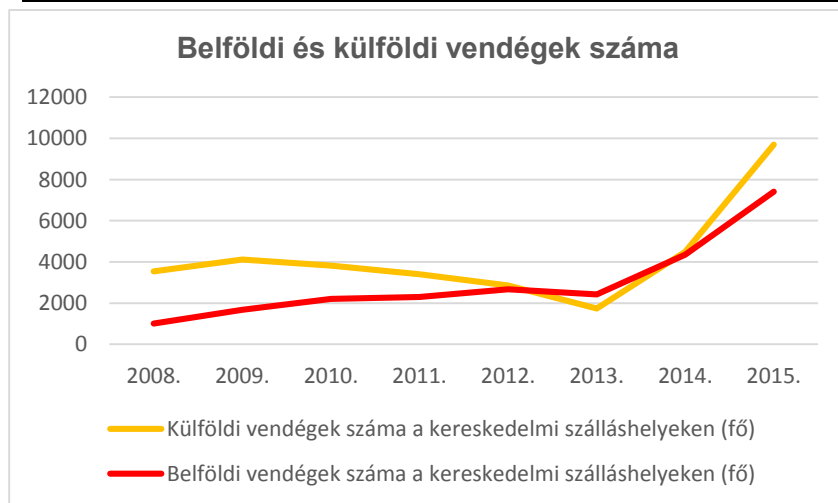
Szolgáltatás Korosztály	Élményfürdő	Wellness	Gyógyfürdő
0-18	Gyermekek, aktív fiatalok	Aktív fiatalok	<i>Nem jellemző / nem javallott</i>
18-35 év	Szórakozást kereső fiatalok	Egészségtudatos fiatalok	Műtét utáni rehabilitációra szoruló (kor nélkül)
35-55 év	Családos középkorúak	Egészségmegőrző középkorúak	
55 évestől	<i>Nem jellemző</i>	Egészségtudatos idősök	Gyógyulni vágyó idősök

A település vendégforgalma a kereskedelmi szálláshelyeken jelentkezik. Az „Üzleti célú egyéb (korábban magán-) szálláshelyek vendégforgalma” Celldömölkön nem tekinthető relevánsnak. A Celldömölki Kistérség viszont meghatározó a gyógyhely tekintetében, így a tágabb területi vonatkozású vendégadatok áttekintése indokolt.

Celldömölki Kistérség: 2015-re két év alatt megnégyszereződött a térség vendég száma, amely több, mint kétszeres vendégj szám növekedéssel is járt. Kijelenthető, hogy dominálnak a külföldi látogatók (kivételt képezett a 2013-as mélypont), amelyhez hosszabb tartózkodási idő is társul. A belföldi vendégj száma szám hullámzó tendenciát mutatott az elmúlt években, de 2015-re láthatóan növekedési pályára állt.

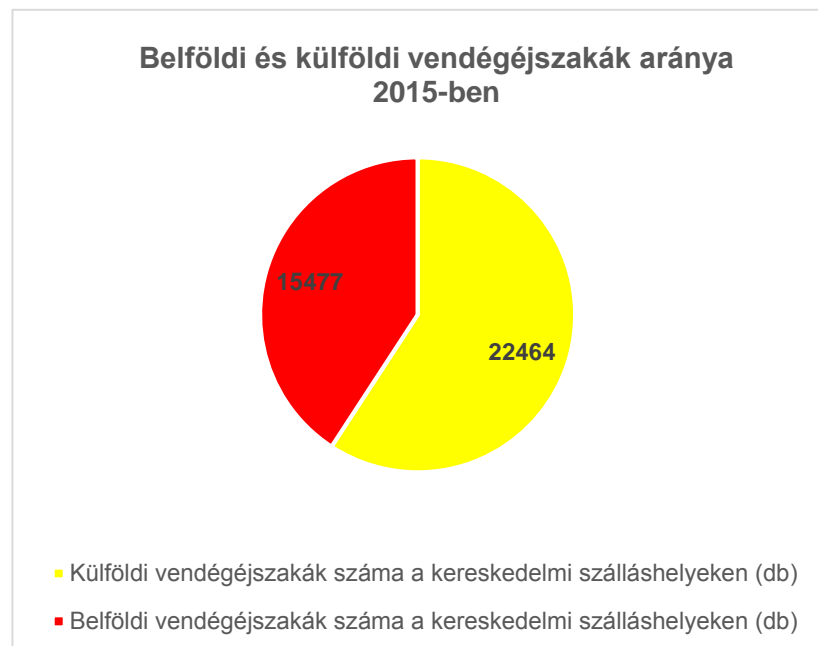
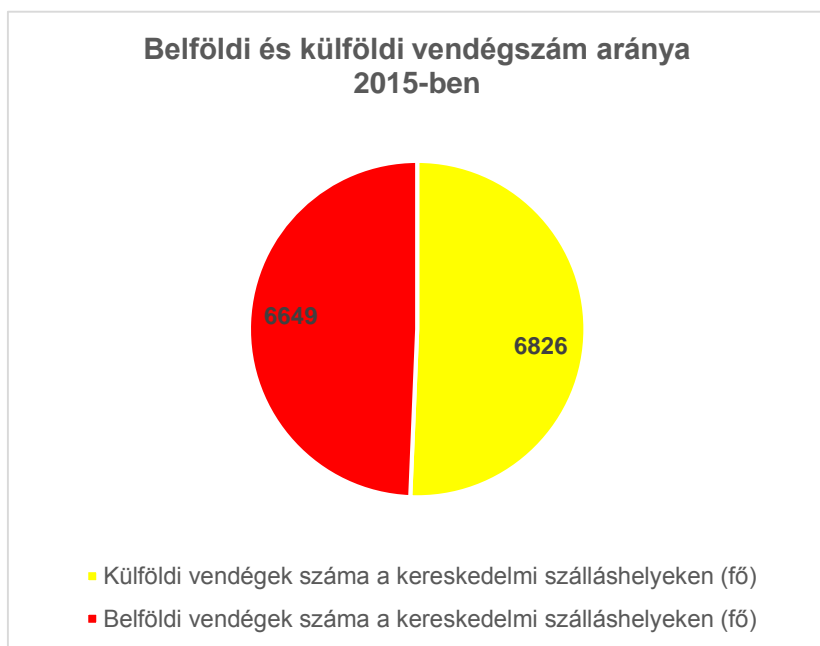
2. táblázat: A Celldömölki Kistérség vendégadatai (forrás: KSH)

Időszak (év)	Vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (db)	Külföldi vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	Belföldi vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	Külföldi vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (db)	Belföldi vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (db)
2008.	4556	19323	3550	1006	15511	3812
2009.	5780	21969	4110	1670	17488	4481
2010.	6032	23948	3824	2208	14923	9025
2011.	5693	15084	3395	2298	8760	6324
2012.	5538	17489	2865	2673	7534	9955
2013.	4155	12141	1732	2423	6666	5475
2014.	8830	24557	4484	4346	13865	10692
2015.	17100	57195	9692	7408	39882	17313

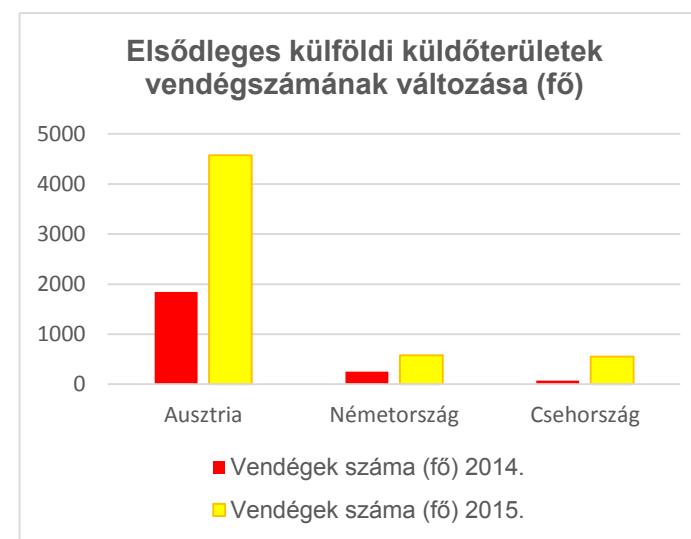
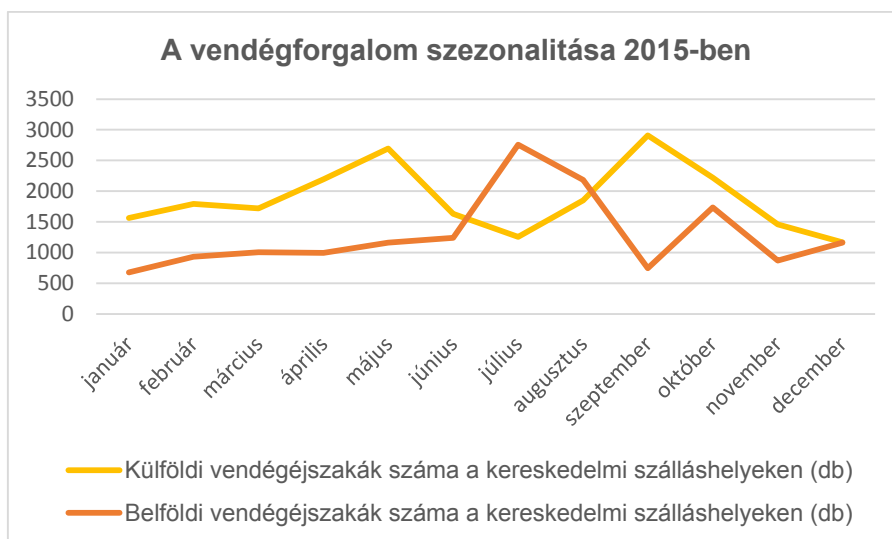

3. táblázat: Celldömölk település vendégadatai (forrás: KSH)

Időszak (év)	Vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (db)	Külföldi vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	Belföldi vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	Külföldi vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (db)	Belföldi vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (db)
2014.	5942	14724	2463	3479	6448	8276
2015.	13475	37941	6826	6649	22464	15477

Celldömölk: 2014-ben és 2015-ben éves szinten kiegyensúlyozott volt a belföldi és külföldi érkezők száma. A külföldi vendégek azonban lényegesen több vendégéjszakát töltenek el a településen (68 %-át az összes vendégéjszakának), amelyet alátámaszt az általában jellemző hosszabb tartózkodási idő is. A vendégadatok határozott növekedést mutattak az elmúlt évben, amely határozottan jelzi a celldömölki turizmus fejlődését.

4. táblázat: Külföldiek átlagos tartózkodási ideje – nap (forrás: KSH)

	2014.	2015.
Ausztria	2,6	3,1
Németország	2,7	3,8
Csehország	2,5	4

A város meghatározó külföldi vendégkörrel rendelkezik, a kiemelt küldő terület Ausztria. 2015-ben az összes érkezőnek közel 35 %-a osztrák látogató volt, és megjelentek a csehországi vendégek. Ez utóbbi tendenciával Celldömölköt is jellemzi a Dunántúlon megfigyelhető átrendeződés.

A megnövekedett átlagos tartózkodási idő összetett kínálatot feltételez, a leghosszabban a cseh vendégek tartózkodnak a gyógyhely szálláshelyein. Kedvező képet mutatnak a szezonális jellemzői. A téli időszak alacsonyabb érdeklődése mellett a belföldi és a külföld látogatók kiegyenlítik az esetleges ingadozásokat. Belföldről jellemzően nyáron érkeznek, míg a nemzetközi küldő területek vendégei számára a tavaszi (különösen a májusi) és a szeptember-októberi hónapok a legnépszerűbbek.

2.1.3. A fő attrakció, valamint a kiegészítő turisztikai kínálat bemutatása

Fő attrakció bemutatása³

Vulkán Gyógy- és Élményfürdő

A komplexumban 1 600 m² vízfelülettel, nyolc medence üzemel. A fedett medencék között található egy 25 méteres, hatsávós úszómedence (26-27 °C), egy tanmedence (32 °C), és merülő medence. A kertben lévő gyógyvizű gyógymedence, (33-34 °C) valamint a 80 m² fedett és 80 m² nyitott részből álló gyógyvíztartalmú termálvizű medence (35-36 °C) egész évben látogathatóak. A szabadban gyerek csúszdamedence, kisgyermek-pancsoló és egy 560 m² vízfelületű élménymedence várja a vendégeket, szezonális nyitva tartással.

OEP-támogatással is igénybe vehető gyógyászati szolgáltatások:

- Gyógyvizű medencekezelés, kádfürdő kezelés, elektromoskád kezelés, víz alatti vízszugármasszázs, víz alatti csoportos gyógytorna, gyógymasszázs, súlyfürdő, szénsavas kádfürdő, 18 év alatti csoportos gyógyúszás, iszapkezelés.

Wellness és beauty szolgáltatások:

- Szaunavilág: finn szauna, bioszauna, infrasauna, gőzfürdő
- Frissítő masszáz, tradicionális kínai masszáz, Nyirokmasszázs, Ayurvedikus masszáz, Refelexóna talpmasszázs, Manager masszáz, Mediterrán gyertyafényes kényeztető masszáz, Aroma masszáz
- Aroma- és fényterápia, sókamra
- Kád- és pezsgőfürdő
- Szolárium, szépségápolás
- Aquafitness
- Algapakolás, Body wrapping, Csokoládés testkezelés, Élénkítő érintés kávé karcsúsító testpakolás, Mediterrán aromákba burkoló testpakolás, Tengeri sós testpeeling, Levendulás relaxáló testpakolás fejmasszázzsal, Agyagos testpakolás

Turisztikai kínálat

Szűz Mária Római Katolikus Kegyeplom⁴

1748 őszén mintegy 50.000 hívő jelenlétében adták át a Csodatévő Boldogságos Szűz Mária tiszteletére szentelt templomot, melynek tornyai csak 1764-ben készültek el. Építése és a városi hitélet felvirágoztatása szorosan összefüzdik Koptik Odó apát nevével. Az 50 méter hajóhosszú templom a város központjába épült, közvetlen szomszédságba a Bencés Apátsági épülettel, a Kálvária épületével és a Szentháromság szoborral.

Kemenes Vulkánpark

A modern építészetben meghatározó (szürke színű beton és a vörös árnyalatú Cor-ten acél) létesítmény ad otthont annak az országos szinten is egyedülálló kiállításnak, amely mintegy 1000 m²-en keresztül mutatja be a vulkánok izgalmas világát. A 21. századi élményközpontú múzeum látványos, interaktív tárlat attrakciói között minden korosztály megtalálhatja az érdeklődési körének megfelelőit. A gyógyhelyi környezetet meghatározó Ság hegy változatos túralehetőségek (Vulkán túrák) keretében ismerhető meg.

Sághegyi Múzeum

Az egykori bányauzem transzformátorházának felújításával hozták létre az 1970-es években a múzeumot, melyben a hegy geológiájáról, élővilágáról, kultúrtörténetéről nyílt kiállítás, megtekinthették itt a szőlőművelés és a bányászat eszközeit, valamint Eötvös Loránd továbbfejlesztett torziós ingájának egy példányát is. A Kemenes Vulkán Park kialakításának egyik fontos lépcsőfoka volt a múzeum

³ A létesítményt önálló pozicionáló mellékletben mutatjuk be.

⁴ Celdömölk a XIII. századtól híres búcsújáró hely

átalakítása és bővítése. A múzeum melletti Játszókerthben, és az egyedülálló Kőparkban hazánk legjellemzőbb kőzetei tekinthetők meg.

Borvidék

A hegy lejtőin meghonosodott a szőlő és borkultúra. A Ság hegy a Somlói Történelmi Borvidék részét képezi. Jelenleg a hegyen nagyüzemi gazdaság nincs, csak magáncélú termesztés folyik. Az újabb időkben azonban néhány szőlősgazda palackozza és értékesíti is a borait.

Trianoni kereszt

A Ság hegy platójának keleti peremén áll az 1933-ban épített, messziről látható Trianoni kereszt, melyet Kemenesalja népe állított a hazánkat megcsonkító békediktátum elleni tiltakozásul. Ez az ország legnagyobb ilyen jellegű emlékműve.

Mozdony skanzen

A vasúti közlekedés "aranykorát" idéző vasútállomás területén három, teljesen felújított gőzmozdony tekinthető meg. Celldömölk életében a legnagyobb változást a vasút megjelenése jelentette. A vasúti csomópont megalapozta Celldömölk "vasutas város" hírét és alapjául szolgált a gazdasági fellendülésnek a múlt század fordulóján.

Sportolási célú aktív szabadidő-eltöltés

Celldömölkön kiváló lehetőségek kínálkoznak a labdarúgás, lovaglás és kerékpározás területén:

Labdarúgás: 1 db műfüves pálya (110 x 68), 2 db füves pálya (105 x 68 m), 1 db műfüves pálya (65 x 40 m), 1 db műfüves pálya (40 x 20 m), 1 db műfüves pálya (40 x 20 m).

JUFA Vulkan Fürdő Resort****: városi és hegyi kerékpárok, e-bike.

Szálláshelykínálat és vendéglátóhelyek

Celldömölk turizmusa az elmúlt években indult fejlődésnek, 3 év alatt megháromszorozódott a létesítmények száma, amely majdnem tízszeres kapacitásbővülést is jelentett. A gyógyhely szálláshely kínálata megfelelő a jelenlegi igények kielégítésére, de a kapacitás egyelőre elmarad más gyógyhelyekétől. A kínálatot két hotel és számos kisebb panzió és magánszálláshely, valamint egy kemping alkotja.

JUFA Vulkan Fürdő Resort****

2014-ben nyitott meg az első magyarországi JUFA szálloda. A 40 szobás, 143 férőhelyes létesítmény télen-nyáron számtalan lehetőséget kínál a pihenésre vágyóknak, sportkedvelőknek és a családoknak. A hotelből közvetlen átjárás biztosított a fürdőbe. A kapcsolódó színvonalas kempingben 74 parcella a lakókocsik és 102 parcella a sátrak számára, valamint 5 személyes jurták állnak a vendégek rendelkezésére.

További szálláshelyek:

Vasvirág Hotel***, Deja Vu Panzió, Sághegy Fogadó és Panzió, Krisztina Csárda és Panzió, Panoráma Vendégház, Sághegy Vendégház, Bedy Csaba Apartmanja, Fodor Vendégházak Belvárosi Apartman, "Bóbita" Vendégház, Nagy Péter családiháza, Pipics Roland Vendégháza, Izsákfa Lovasudvar - Rozmán Ferenc Vendégháza, Magdi Vendégház, Edit Vendégház.

5. táblázat: Kereskedelmi szálláshelyek kapacitása Celldömölkön (forrás: KHS)

Időszak	Kereskedelmi szálláshelyeken kiadható szobák száma (db)	Kereskedelmi szálláshelyeken kiadható férőhelyek száma (db)	Működő kereskedelmi szálláshely egységek száma (db)
2008.	6	15	1
2009.	44	118	1
2010.	44	118	1
2011.	44	118	1
2012.	44	118	1
2013.	50	133	2
2014.	95	995	5
2015.	100	1010	6

Vendéglátóhelyek:

Vulkán Grill Étterem, Holsten Pizzéria és Söröző, Szent Márton rendezvényház, Aranykerék Vendéglő és Fogadó, Klub Trója, Resti Étterem és Presszó, Rezgőnyárfa Vendéglő, Bagolyvár Pizzéria és Söröző, Pizza 13., Sághegy Fogadó, Krisztina Csárda és Panzió, Joachim Kávé- és Civilház, Miki és Miki-Eszpresszó, Sörgödör, Platán Presszó, Krajcsovics Cukrászda és Ételbár, Rózsavölgyi Cukrászda, Maci-Cuki, Marcipán Tanya Cukrászda, N-Cafe, Caffé Löli Platán Presszó, Danka Imre Családi Pincézete, Nagycsók Pincéje.

Időszak	Összesen	Étterem, büfé	Cukrászda
2011.	62	23	5
2012.	64	25	5
2013.	67	26	5
2014.	74	29	5
2015.	73	31	5

Az elmúlt években kissé emelkedett az éttermek és büfék száma, amelyet a növekvő vendégszámból következő igények és magukban hordoztak.

Megállapítható, hogy a település a turizmus területén jelentős tartalékokkal rendelkezik. A gyógyhellyé válás megalapozhatja és fokozhatja az intenzitását Celldömök turisztikai célkitűzéseinek. Az egészségturizmust kiegészítheti az (aktív- és) ökoturizmus, valamint az ismeretterjesztésre irányuló kínálat.

2.1.4. Az egészségügyi háttér infrastruktúra bemutatása

Kemenesaljai Egyesített Kórház

A létesítmény gyógyászati tevékenységét krónikus belgyógyászati, pszichiátriai rehabilitáció és addiktológiai rehabilitáció szakterületein végzi. Emellett kihelyezett helyszínen működteti a Pszichiátriai Betegek Szociális Otthonát⁵. A kórház⁶ és rendelőintézete⁷ szakambulancia⁸ és szakrendelés⁹ keretében is széleskörű ellátást nyújt. A több, mint 120 éves múltra visszatekintő intézmény kiemelkedő erősségét a munkaterápiás részlegek (kertészet, nyomda, könyvkötészet, bábműhely) és a változatos szabadidő-eltöltési lehetőségek jelentik. A kastélykórház parkja pedig a természeti környezeti adottságaival szolgálja a pihenést.

Orvosi ügyelet (éjszakai), gyermekorvosi- és háziorvosi hálózat kiépített a településen, emellett 4 gyógyszerár szolgáltat.

2.1.5. A gyógyhely minősítés során vizsgált környezeti feltételek állapota

Celldömök területét az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 2751/2004. (X. 8.) Korm. rendelet és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11) KvVM. rendelet által meghatározott HUON20001 jelű "Ság-hegy" elnevezésű, jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési (Natura 2000) terület és a Marcal-medence kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUBF20015) is érinti.

⁵ Mesteri - Inaháza

⁶ Celldömök, Nagy Sándor tér 3.

⁷ Celldömök, Kossuth u. 3-5.

⁸ Kardiológia, Gasztroenterológia, Addiktológia, Traumatológia

⁹ Belgyógyászat, Sebészet, Nőgyógyászat, Gyerekgyógyászat, Fül-orr-gégészeti, Szemészet, Bőrgyógyászat, Neurológia, Urológia, Reumatológia, Pszichiátria, Tüdőgyógyászat, Fizioterápia, Gyógytorna

A településen, annak kül-, és belterületein alapvetően magas a zöldfelület-arány. A zöldfelületi rendszert túlnyomórészt mező- és kertgazdasági területek, ill. erdőterületek alkotják. A közigazgatási terület három nagy erdőterülettel rendelkezik (Zsidra-domb kosárfüzes, Kismező/Sági-erdő, Enyi-erdő), a vízfolyásokat kísérő mező és erdősávok összefüggő hálózatot alkotnak. A külterületi erdőkhöz és a patakmedreket kísérő külterületi zöldfelületekhez belterületi zöldfelületek egymással nem kapcsolódnak. Fontos szerep jut a Sági-erdőnek, amely Izsákfa és Alsóság belterületét választja szét. Alacsonyabb a közcélú, közhasználatú zöldfelület-hányad a belterületen, de ezt ellensúlyozzák a laza beépítésű lakóterületek kertjei. A közterek és intézmények kertjeinek egy része az utóbbi évek munkájának köszönhetően megújult, így jelentősen javult a településkép.

A település zöldfelületi rendszere rendezett, annak meglévő fő elemei: a zöldfelületi intézmények, közterek, közparkok, intézményi zöldfelületek, utcai zöldsávok, fasorok, vízfolyások és azok part menti sávjai. Ezek a területi elemek és vonalas jellegű elemek hálózata jelenti Celledömölk zöldfelületi rendszerét. A zöldfelületek között egyaránt találhatóak közcélú, közforgalom elől elzárt és részlegesen megnyitott zöldfelületek.

A településen légszennyezést figyelő monitoring állomás nincs. A városi gáztüzelésre történő áttérés a légszennyezést nagymértékben csökkentette, ezért jelenleg ilyen jellegű panasz a városban nincs. A korábbi fosszilis (szén, olaj, fa stb.) tüzelőanyagokat váltotta föl a gáz, amellyel a város ellátottsága napjainkban elláthatóság tekintetében teljes. A város légszennyezettségi állapot kedvező, a városban a légszennyezés főként a közlekedéshez kapcsolódik. A városban működő iparvállalatok kén-dioxid kibocsátása nem jelentős. A tüzelési folyamatok mind az ipar, mind pedig a lakossági fűtés vonatkozásában alulmaradnak a közlekedés nitrogén-oxid kibocsátásától.

A vizsgált paraméterek:

- ózon (O₃) folyamatos mérése,
- nitrogén-oxidok (NO, NO₂, NO_x) folyamatos mérése,
- kén-dioxid (SO₂) folyamatos mérése,
- szén-monoxid (CO) folyamatos mérése,
- szállópor PM₁₀ (10 µm átmérőjű porrészecske) frakciójának folyamatos mérése.

2015. 12. 09. – 2016. 01. 06. és 2016. 03. 10. – 2016. 04.07. közötti időszakban zajlott levegőterheltségi szint mérés a gyógyhely területén 2 mérőponton (2 hetes ciklusokban).

A vizsgálati helyek a Vulkán Gyógy-és Élményfürdő, valamint a Sándorháza major környezetében voltak. A mérési eredmények alapján a vizsgálati jegyzőkönyvek megállapították, hogy egészségügyi határérték túllépés abszolút nem történt.

Összességében megállapítható, hogy a gyógyhely kiváló levegőtisztasági jellemzőkkel bír.

A település legnagyobb zajforrása a vasúthálózat, de ez távol esik a leendő gyógyhely adminisztratív területétől. A várost átmenő forgalom nem érinti. A gyógyhelyen és környezetében várhatóan a közlekedési zaj elmarad a közlekedési zaj határértékétől, ezért nincs a településen zavaró hatása. A városnak üzemi zajforrása gyakorlatilag nincs. A meglévő ipari üzemek nem okoznak olyan mértékű zajt, mely tartósan zavarná környezetüket.

Zajmérés: készül a jk. a térkép még szükséges.

2.2. A gyógyhelyen belüli turisztikai kapcsolatrendszer elemzése

A gyógyhelyet és térségét TDM által koordinált, jól szervezett turisztikai kapcsolatrendszer jellemzi.

TDM

A helyi TDM szervezet a Ság hegy Térsége Turisztikai Egyesület. Az összefogás 2012-ben jött létre a magán- és a közszéfera partnerségén alapulva, így tagok között több önkormányzat és magánvállalkozás és attrakció szervezete is megtalálható.¹⁰

A TDM Celldömölkön Tourinform irodát működtet, amely biztosítja a közvetlen és személyes szolgáltatásnyújtást a látogatók számára.

Az egyesület tevékenysége széleskörű, magában foglalja a turizmus területén jelen lévő vállalkozások, szolgáltatók tevékenységének támogatását és az összehangolt turisztikai termékfejlesztést. Szervezi a térség vonatkozó marketingstratégiáját, elősegíti a különféle rendezvények és programok megvalósítását. Emellett idegenforgalmi képzések, pályázatok és szakmai együttműködések területén is hasznos operatív és érdekképviseleti feladatokat végez.

A szervezet több papír alapú és elektronikus kiadvány gondozását végzi, amelyek a „VulkánSág” területét népszerűsítik és nyújtanak információt az érdeklődő látogatók számára. A térség kiadványai és kommunikációs eszközei igen magas színvonalúak.

A TDM által menedzselte 3 nyelvű (magyar, angol, német) weblap a <http://vulkansag.hu/> tükrözi a tagok partnerségét és kiváló információs felülete a turisták számára, amellyel, hogy önmagában is vendégvonzó elemeket tartalmaz. A trendeknek megfelelően pedig okostelefon alkalmazás is működik a térség játékos népszerűsítése megismerése érdekében.

Forrás: <http://vulkansag.alternavigo.hu/index.html>

¹⁰ Önkormányzatok: Celldömölk Város Önkormányzata, Mesteri Község Önkormányzata, Ostffyasszonyfa Község Önkormányzata, Nemeskocs Község Önkormányzata, Egyházashetye Község Önkormányzata, Csöngye Község Önkormányzata, Kemeneskápolna Község Önkormányzata, Mersevát Község Önkormányzata, Szeleste Község Önkormányzata, Bögöte Község Önkormányzata, Borgáta Község Önkormányzata
További tagok: JUFÁ Ungarn Kft., Vulkán Gyógy- és Élmenyfürdő Kft., Mesteri Termál Kft., Cell-Bahnbau Kft. (Vasvirág hotel), Holsten Pizzéria Söröző, Patyi Étterem és Hotel, Cell-Coop Kft.
Rozmán Ferencné ev. (Premier Papír- Írószer- Ajándék), Termotel Kft., Friss Élelmiszer Kft., Kráter Hűsfeldolgozó, Sághegy Kft., Budai Bernadett ev., Buti Károly ev., Kemenes Vulkánpark, Krisztina Csárda és Panzió, Danka Imre Családi Pincészete, Nagy Etelka ev. (Viktória Apartmanház), Vass Ákos kistermelő, TRADE-CELL Kft. (Sághegy Fogadó), Joachim Kávé- és Civilház, Vulcano Vendégház

3. Jövőkép meghatározása

A gyógyhely jövőképének fő alkotóelemei:

- Egyedülálló, nyugalmas természeti környezet
- Jelentős osztrák vendégkör arány
- Kiépített kisvárosi infrastruktúra.
- Partnerség a VulkánSág turisztikai szereplői között.
- Turisztikai tartalékok állnak rendelkezésre a nyári szezonon kívül.
- Erős vallási hagyományok.

A jövőkép elemei egyben a fenntartandó és megerősítendő célokat is jelzik.

A jövőkép meghatározásához elengedhetetlen a legfontosabb bizonytalansági tényezők és veszélyforrások számbavétele:

- A régió gyógyhelyeivel a partnerség helyett túlzott versenyhelyzet gátolja a fejlődést
- A térség iránti érdeklődés csökken (belföldi és külföldi turisták körében egyaránt).
- Fejlődni csak kis mértékben képes, gyengülő szolgáltatási színvonal.
- Gyógyhelyi fejlesztésekben alábbhagyó önkormányzati elkötelezettség.
- Gyógyhely, mint prioritás háttérbe szorulása.
- A szezonok önálló definiálásának elmaradása.
- A nyári szezonban eluralkodó tömegturizmus és annak negatív hatásai.
- A helyi lakosság és a turisták igényeinek különbségeiből fakadó problémák.
- Az épített környezet állagromlása.
- A természeti környezet, zöldfelületek állapotromlása.

A megfogalmazott bizonytalansági tényezők külön-külön is kezelhetők. Jelenleg egyik sem olyan, amely nehezen lenne elhárítható, vagy kifejezetten nagy veszélyforrást jelentene a gyógyhelyre. Együttes hatásuk azonban a gyógyhelyre, valamint a gyógyintézetre egyaránt veszélyt jelenthet.

Celldömölk 2015-ben készített Integrált Településfejlesztési Stratégiájában¹¹ (ITS) megfogalmazott egyik átfogó cél (III.) a turizmusra fókuszál:

A város identitását kifejező turisztikai kínálat - Testi, lelki gyógyhely.

Cél a meglévő turisztikai kínálat fejlesztése, összekapcsolása gyógyhely, szolgáltatások bővítése, egészség turizmus, természetjárás, gyógynövények, búcsújáró hely, Vulkán Park fejlesztése, borút kialakítása, mellette szőlőtelepítés, borászat, gyalogos és kerékpáros utak, fasorok, szállásférőhely, az épített és természeti értékek védelme, bemutatási lehetőségeinek feltárása, marketing- és reklámtevékenység

¹¹ A ITS és gyógyhelyfejlesztés kapcsolatrendszerét a Gyógyhelyfejlesztési Stratégiában fogjuk bemutatni.

A dokumentum alapján a városfejlesztési elképzelések - fejlesztési területek értékelése és jövőképe magában foglalja a gyógyhelyi cím megszerzését is:

A városközpont megújult, felépült a Kemenes Vulkánpark, üzemel a termálfürdő, a szálloda. Felélénkült az egyházi turizmus is. Szükséges a meglévő turisztikai kínálat továbbfejlesztése, a helyi arculat kialakítása. A felmerülő lehetőségek közül az egyik a fürdő gyógyhellyé nyilvánítása után a gyógyturisztikai fejlesztés. További lehetőség van a Ság-hegy természeti adottságait kihasználó, a szőlőtelepítésre alapuló borturizmus és a fűszernövény kultúra meghonosításában. Ezzel a vulkáni kőzetekben rejlő pozitív erő együttesen bemutatható lenne.

Tematikus célkitűzés (T9) az új turisztikai kínálati elemek létesítése, meglévő adottságok jobb kihasználása. A program a Szent György vonal térképre helyezését, alkalmas helyeken "gyógy- pihenő pontok" létrehozását foglalhatja magában. Ez egyrészt gyógyhelyi attrakció, valamint a kapcsolódó infrastruktúra létrehozásával a látogatói konformitást növelő projektlehetőség.

Célok, fejlesztési irányok meghatározása, prioritások kijelölése

A gyógyhelyi fejlesztések irányvonalai

- A gyógyhelyi arculat és attrakciók komplex fejlesztése.
- Zöldfelületi és épített települési környezet, infrastruktúra és szolgáltatások minőségének javítása, attrakciók kialakítása.

A gyógyhelyi fejlesztések céljai

- A látogatók számának növelése (gyarapodó vendég- és vendégéjszaka szám, és tartózkodási idő).
- A látogatók elégedettségének fokozása.
- A település gazdasági fejlődése a gyógyhelyi turizmus értékteremtése és a látogatói költség növekedése révén.
- A szezonális csökkenés csökkentése.
- Vonzó gyógyhelyi zöldfelületi környezet és városkép létrehozása.
- Javuló környezet-egészségügyi feltételek.

Fontos, hogy a projektek olyan, az irányvonalakhoz igazodó és jól körülhatárolható fejlesztési elemeket foglaljanak magukban, amelyek közvetlenül, vagy közvetett módon hozzájárulnak a gyógyhely fejlesztési céljainak teljesüléséhez.

A gyógyhelyi fejlesztések prioritásai

- Új kínálati attrakciók létrehozása
-
-

A gyógyhely egyedisége

A gyógyhely egyediségét a Ság hegy (VulkánSág”) egyedülálló természeti környezetében rejlő adottságai adják.

A fejlesztési elemek tervezése során ezeket a szempontokat tartottuk szem előtt. A gyógyhelynek érdemes az egészségturizmus területén is a fentieket hangsúlyoznia, valamint erősíteni kapcsolatát kialakítani a kulturális vonatkozású és ökoturisztikai attrakciókkal.

Célcsoportok kijelölése

Célcsoport I.

Egészségmegőrző céllal érkező osztrák vendégek

A gyógyhelyen működő JUFA hotel vendégei. A rendezett zöldfelületek és a tisztaság növeli komfortérzetüket. Fontosak számukra a gyógyhelyen és környezetében rendelkezésre álló aktív turisztikai, kulturális- és egyéb programlehetőségek. Jelenlétük szezontól független, nyáron visszafogottabb, de egész évben jellemző, így kiemelten fontos igényeik figyelembevétele.

Célcsoport II.

Aktív, gyermekes családok

Jelenlétük a nyári időszakban domináns. A változatos játékos és egészségtudatosságot szem előtt tartó programlehetőségek, attrakciók növelik elégedettségüket.

Célcsoport III.

A szomszédos, sárvári gyógyhely vendégei

A partnerség jegyében a szomszédos gyógyhely látogatóit érdemes fél-egynapos celldömölki látogatásra invitálni. A térség kulturális adottságai és egyedi aktív-, valamint ökoturisztikai kínálata kiváló programlehetőségeket nyújtanak számukra.

Célcsoport IV.

A gyógyvíz adottságai miatt rékező senior korosztály

Jellemző a szervezett keretek között való érkezés. Igényük a V. célcsoport tagjaitól való térbeli és időbeli elhatárolódás lehetősége. Alapvető igényük a kulturális és ismeret bővítő szabadidő-eltöltési lehetőségek. Vonzóak számukra az egészséggel és gyógyászattal összefüggő programok és szolgáltatások. Elsősorban a tavaszi és őszi szezonban látogatnak a gyógyhelyre.

Célcsoport V.

Sportoló gyermekek és fiatalok

Jellemző a szervezett keretek között való érkezés. Fontosak számára a város sportlétesítményei és a fürdő élményelemei. Szükségese a kiegészítő, ismeret növelő szabadidő-eltöltési lehetőségek.

Akcióterület lehatárolása

További egyeztetés szükséges.

4. Intézkedési terv **További egyeztetés szükséges**

4.1. Projektlista

A lenti összefoglaló táblázatban mutatjuk be Celldömölk tervezett fejlesztéseit, a gyógyhely és a település tekintetében egyaránt. A projektek komplex település- és turizmusfejlesztési programot alkotnak, amelyhez kapcsolódóan az előző fejezetben felvázolt integráltság jegyében ismertetjük az egyéb források keretében megvalósítandó elképzeléseket is. Meglátásunk szerint mindezek együttesen biztosítják a megfogalmazott jövőkép elérését és célállapot gyakorlati megvalósulását.

A projektelemek egy részét a helyszínen tett látogatások alkalmával fogalmazta meg a városvezetés, míg másik részük az ITS részét képező tervezés eredményeként körvonalazódott.

A megfogalmazott fejlesztésekben az ütemezés az egyik legfontosabb tényező lesz annak érdekében, hogy a kitűzött célok teljesülhessenek.

6. táblázat: Celldömölk gyógyhely fejlesztési projektjeinek összefoglaló táblázata

Kód	Megnevezés	Becsült költség (Ft)	Tervezett forrás
Gyógyhelyfejlesztési projektek			
F-1			GINOP
F-2			GINOP
P-3			GINOP
P-4			GINOP
	Marketing		GINOP
Egyéb településfejlesztési projektek			
F-5			egyéb
F-6			TOP
F-7			TOP
F-8			TOP
F-9			TOP

Forrás: saját szerkesztés

4.2. A fejlesztések integrálódása és kapcsolatrendszere

7. táblázat: A fejlesztések kapcsolódása a gyógyhelyhez és turizmusához

Beruházási projekt	Fejlesztési témakörök				
	Zöldfelületek, természeti környezet	Turisztikai attrakció	Turisztikai infrastruktúra, szolgáltatás	Látogatók komfortérzete	Közösségi élet
		PL.			

Saját szerkesztés

8. táblázat: A fejlesztések kapcsolódása a célokhoz

Cél	Gyógyhelyfejlesztési projekt száma
A látogatók számának növelése (gyarapodó vendég- és vendégéjszaka szám, és tartózkodási idő)	
A látogatók elégedettségének fokozása	
A település gazdasági fejlődése a gyógyhelyi turizmus értékteremtése és a látogatói költség növekedése révén	
A szezonális csökkenése	
Vonzó gyógyhelyi zöldfelületi környezet és városkép létrehozása	
Javuló környezet-egészségügyi feltételek	
Új kínálati attrakciók létrehozása	

Saját szerkesztés

4.3. Feladatok – beruházási projektek ismertetése

A fejlesztéseket a következő projekttábla formájában mutatjuk be. Először ismertetjük ennek tartalmi felépítését, amely az intézkedési terv elemeit foglalja magában.

Akcióterület	<i>Akcióterület kódja</i>		
Akcióterületi projekt			
<i>Gyógyhelyfejlesztési program kódja</i>	<i>Gyógyhelyfejlesztési program neve</i>		
<i>Gyógyhelyfejlesztési program leírása.</i>			
Kapcsolódás a célállapot eléréséhez			
<i>A program indokoltságának és annak bemutatása, hogy miként járul hozzá a kívánt célállapot eléréséhez, valamint a megvalósulás pozitív hatásai (környezet, látogatói költség, stb.)</i>			
Forrás			
<i>Forrás területeeredete</i>	<i>A támogatás melyik forrásból érhető el.</i>	<i>Forrás nagyságrendje</i>	<i>A megvalósítás becsült összege.</i>
Létrehozás			
<i>Jelenlegi állapot / előkészítettség</i>	<i>Az előkészítettség stádiumának bemutatása (ötletszint – tervszint)</i>		
<i>Időbeli ütemezés</i>	<i>A projekt megvalósításának időbeli ütemezése.</i>		
<i>Felelősök</i>	<i>A megvalósítás felelőseinek megnevezése.</i>		
<i>Együttműködő partnerek</i>	<i>A megvalósításhoz szükséges, ill. potenciálisan bevonandó partnerek köre.</i>		
<i>Korlátok és kockázatok</i>	<i>A fejlesztés sikerességét negatívan befolyásolható tényezők ismertetése.</i>		

4.3.1. Gyógyhelyfejlesztési projektek

Akcióterület	A1
Projekt	
F-1	
Kapcsolódás a célállapot eléréséhez	
Célcsoportok	

Érvényesülő fejlesztési szempontok	
Megvalósítás	
Forrás területe	GINOP
Forrás nagyságrendje	
Jelenlegi állapot / előkészítettség	
Időbeli ütemezés	2016-2018.
Felelősök	Önkormányzat
Együttműködő partnerek	TDM
Korlátok és kockázatok	

Akcióterület	A2
Projekt	
F-2	
Kapcsolódás a célállapot eléréséhez	
Célcsoportok	
Érvényesülő fejlesztési szempontok	
-	
Megvalósítás	
Forrás területe	GINOP
Forrás nagyságrendje	
Jelenlegi állapot / előkészítettség	
Időbeli ütemezés	2016-2018.
Felelősök	Önkormányzat
Együttműködő partnerek	TDM
Korlátok és kockázatok	

Akcióterület	A3
Projekt	
F-3	
Kapcsolódás a célállapot eléréséhez	
Célcsoportok	

--

Érvényesülő fejlesztési szempontok	
-	
Megvalósítás	
Forrás területe	GINOP
Forrás nagyságrendje	
Jelenlegi állapot / előkészítettség	
Időbeli ütemezés	2016-2018.
Felelősök	Önkormányzat
Együttműködő partnerek	TDM
Korlátok és kockázatok	

Akcióterület	A4
Projekt	
F-4	
Kapcsolódás a célállapot eléréséhez	
Célcsoportok	

Érvényesülő fejlesztési szempontok	
-	
Megvalósítás	
Forrás területe	GINOP
Forrás nagyságrendje	
Jelenlegi állapot / előkészítettség	
Időbeli ütemezés	2016-2018.
Felelősök	Önkormányzat
Együttműködő partnerek	TDM
Korlátok és kockázatok	

Marketing			
A gyógyhelyi státuszon alapuló és azt erősítő marketingtevékenység.			
Kapcsolódás a célállapot eléréséhez			
<ul style="list-style-type: none"> a látogatók számának növelése (gyarapodó vendégszám, vendégéjszaka szám, és tartózkodási idő) új kínálati elemek bevezetése 			
Forrás			
Forrás területe	GINOP	Forrás nagyságrendje	megjelölendő (legfeljebb a teljes támogatás 8%-a)
Létrehozás			
Jelenlegi állapot / előkészítettség			
Időbeli ütemezés	2018-2020.		
Felelősök	Önkormányzat, TDM		
Együttműködő partnerek			
Korlátok és kockázatok	Megfelelő szakemberek hiánya a végrehajtáshoz. Valós és elérhető tartalom kijánlása.		

4.3.2. Fejlesztési szempontok szerepe a projektekben

FEJLESZTÉSI SZEMPONT	PROJEKT
Innovatív elemek, modern elektronikus eszközök, kézzelfogható, élményt adó eszközök	
A településen eddig még nem létező, piacképes (fizetős) turisztikai szolgáltatás / attrakció	
A fejlesztés a megcélzott vendégkör sajátos igényeinek megfelelő elemei.	
Interaktív, elektronikus vagy kipróbálható eszközök	
Energiatakarékos, környezetbarát megoldások	
Turisztikai szemléletű városkép alakító fejlesztések	
Időjárás független városképi fejlesztés	
Közszolgáltatások látogatóbarát szemléletű továbbfejlesztése.	
A gyógyhelyé minősítés környezeti feltételeinek fejlesztése	
A fejlesztett ingatlanok komplex akadálymentese (3 fogyatékosági típus szempontjából)	
A projektben megvalósítandó tevékenység iránti kereslet	
A célcsoportok valós turisztikai igényeinek kielégítése	
A gyógyhely meglévő turisztikai kínálatának kiegészítése	
A település hiányzó/nem megfelelően működő elemeinek fejlesztése a turisták igényei szerint	
Magánvállalkozások számára üzleti lehetőség biztosítása – együttműködésbe vont magánvállalkozások	
Megújuló energiaforrások a fejlesztés során létrehozott új épületekben	

<p>Két parkolóhelyen elektromos kerékpár/gépkocsi-töltési lehetőség későbbi, burkolatbontás nélkül történő kialakításának lehetősége</p>	
--	--

4.3.4. Egyéb forrásból megvalósítandó településfejlesztési projektek

Akcióterület	Nem tartozik a gyógyhelyfejlesztés megjelölt akcióterületei közé.		
Kapcsolódás a célállapot eléréséhez			
Forrás			
Forrás eredete	egyéb	Forrás nagyságrendje	250.000.000 Ft.
Létrehozás			
Jelenlegi állapot / előkészítettség	Projektterv		
Időbeli ütemezés	2018-2020.		

4.4. Rendelkezésre álló tervek bemutatása

4.5. Partnerség és együttműködés

A **gyógyhelyi státusz** szempontjából meghatározó a városvezetés, valamint az egészségturizmusban érdekelt szereplők együttműködése, továbbá az intézményrendszerek fejlesztése. A gyógyhelyhez kapcsolódó beruházások megvalósulása érdekében kiemelt szerepe van a társadalmi és gazdasági együttműködéseknek. Ezért fontos a fejlesztési célok megvalósulásában, hogy Celldömölk társadalmi-gazdasági szereplőinek hatékony együttműködései kialakuljanak.

Marketing szempontból kedvezőbb, ha a város a vendégekért a térség többi meghatározó fürdőtelepülésével együttműködve, a partnerség égisze alatt versenyez. Az eltérő profilnak és adottságoknak köszönhetően, a több helyszín és a változatos kínálat, együtt nagyobb versenyképességet és vonzerőt jelent, ráadásul a marketingtevékenység is magasabb határfokon tud működni.

Az **intézményrendszerek** fejlesztését vendéglégedettség-mérések segíthetik elő. Ehhez visszajelzésre van szükség a vendégek részéről (bel- és külföldiektől egyaránt). Javasoljuk a rendszeres vendéglégedettségi felmérést a fürdőben és a szálláshelyeken kérdőívek segítségével, továbbá ezek kiértékelését, a tanulságok levonását, mindezek alapján pedig a fejlesztendő területek meghatározását, majd fejlesztését.

Fontos, hogy a településen dolgozó ügyintézők tisztában legyenek a gyógyhely fogalmával, jelentőségével és a fejlesztéseket kiváló szakmai megalapozottsággal kezeljék. A gyógyhelyi státusz megszerzése a nyelvtudás felértékelődését vonja maga után, hiszen a vendégforgalom növekedése több külföldi vendéget is eredményez. A gyógyhellyel kapcsolatos ügyekhez javasoljuk, hogy legyen egy olyan személy, aki felelősségteljesen össze tudja fogni a gyógyhelyi kérdéseket.

A gyógyhely szempontjait szem előtt tartva Celldömölknek az alábbi partnerekkel mindenképpen fontos együttműködések kialakítani:

- TDM szervezet együttműködéseinek erősítése a kommunikáció és PR tevékenység hatékony ellátása érdekében. Felelős: önkormányzat.
- Település szálláshelyeivel való együttműködés a vendégforgalom növelése céljából. Felelős: önkormányzat, valamint TDM szervezet.
- Partnerség a KKV-val. Felelős: önkormányzat.
- Gyógyhelyi együttműködések kiépítése az önkormányzati fenntartású intézményrendszerekkel (iskolák, kulturális létesítmények, stb.). Felelős: önkormányzat.
- Gyógyhelyi együttműködések megerősítése a városban működő civilszervezetekkel (sportegyesületekkel, oktatási- és kulturális szervezetekkel, környezetvédelmi feladatokat ellátó szervezetekkel, stb.). Felelős: önkormányzat.
- Partnerség Sárvárral. Felelős: önkormányzat.

5. A célok megvalósulását mérő indikátorok

A gyógyhely sikerességét az attrakció látogatottsága tükrözi legjobban. A gyógyfürdő és a közterületi fejlesztések során megvalósuló projektelemeket különböző indikátorok segítségével mérhetjük. A célok és eredmények vizsgálatához először a projektelemekhez kapcsolódó kiindulási értékeket vizsgáljuk meg.

5.1. Kiindulási érték

A gyógyhelyi-fejlesztések eredményét átfogóan a településen töltött vendégéjszakák, a belföldi- és a külföldi vendégek száma tükrözi.

Emellett kiemelten fontos a gyógyfürdő belépőszám változásainak figyelembevétele, valamint a vendégelégettség.

A Kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalmának változása, a megvalósuló projektek tekintetében a 10. táblázatban található indikátorok segítségével mérhetők.

A gyógyhelyi környezet fejlesztésekor meghatározó a jelenlegi zöldfelületek és vízfelületek nagysága és a projektek által elért növekedése, állapotjavítása. Ennek, a látogatói komfortérzet fokozása mellett, környezet-egészségügyi hatása is van.

Amennyiben egy új gyógyhelyi szolgáltatás / infrastruktúra / attrakció születik, akkor a jellegtől függően bővül a szabadidő eltöltési lehetőség, javul a komfortérzet és erősödik a település gyógyhelyi jellege.

Ahogy már említettük, a gyógyhelyi területen feladat a közösségi terek kialakítása, illetve intézményi együttműködések erősítése a társadalmi támogatottság elérése céljából. Az újonnan megvalósult projektelemek értékei a 10. táblázatban szereplő eredmény és hatásindikátorokkal válnak mérhetővé.

6.2. Tervezett érték

A célállapot elérésével, a fejlesztési típusoktól függő, mérhető változások állnak be. A becsült tervezett értékek elérése mutatja meg a projekt sikerességét. A változásokat darabszámban, százalékos növekedésben, illetve területi változásban határoztuk meg.

6.3. Az egyes indikátorok mérési módszertanának ismertetése

A stratégiában megfogalmazott fejlesztések hatásának ellenőrzésére olyan indikátorokat használtunk, amelyek egzakt módon kifejezik a fejlesztések hatásait. A kiválasztott indikátorok lehetővé teszik az időbeni változások nyomon követését, valamint a beruházások keresletképző hatását.

Az **eredményindikátorokat** projekt-előrehaladási jelentésekkel, valamint a projekt zárójelentések segítségével lehet mérni, amelyek a projekt azonnali és közvetlen hatásait szemléltetik.

A **hatásindikátorok** mérését különböző adatbázisokból kinyert információk teszik lehetővé, úgymint KSH adatok, önkormányzati nyilvántartások (pl.: idegenforgalmi adó, vendégszám).

Kötelező kimeneti mutató

A természeti és kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése.

A látogatók számát egy évre kell összesíteni. A fenntartási időszak minden évre meg kell adni az indikátor értékét és a célértéket a fenntartási időszak első, teljes naptári évében kell elérni.

Számítási módszertan:

Minden év májusában 2 nap javasolt mérésre, egy hétköznap és egy hétvége, de egyik sem ünnepnap, vagy helyi ünnep (pl. városnap, falunap, fesztivál, gyereknap). A mérés javasolt ideje: 8:00-tól 20:00-ig. Az adott mérést ki kell vetíteni a teljes évre, s ez alapján kerül megbecsülésre a látogatószám. Mértékegység: látogatás / év

Bázisérték: **GINOP - 7.1.3 – 2015 kódszámú felhívás alapján**, a támogatási kérelem beadása előtti teljes naptári évben a fürdő látogatóinak száma.

9. táblázat: Indikátorok összefoglaló táblázata

Eredmény és hatásindikátor	Mértékegység	Kiindulási érték (2014.)	Tervezett célérték (2020.)	Háttér	Projektelelem száma
Látogatószám	fő	(a felhívásban foglaltak alapján)			
Vendégek számának növekedése	fő			A vendégek számának növekedésével nőhet a vendégéjszaka szám. A fokozódó költség révén növekszik a helyi vállalkozások, szolgáltatók és a város bevétele.	
Vendégéjszakák számának növekedése	éj			A vendégéjszakák számának növekedésével nő a tartózkodási idő, és a gyarapodó turisztikai költség révén és a helyi szolgáltatók, és a település bevétele.	
Vendégek átlagos tartózkodási idejének növekedése	nap			A szélesedő és színvonalas szabadidő-eltöltési lehetőségek révén növekszik a tartózkodási idő.	
Felújított parkok/zöldfelületek nagysága	m ²			A gyógyhelyi jelleg előtérbe kerülése. Javuló környezet-egészségügyi feltételek: levegőminőség adatok, tisztább környezet, alacsonyabb zajszint. A látogatók elégedettségének növelése a komfortérzet fokozásával.	
Új szolgáltatás / attrakció létrehozása	db			Új attrakció kialakításával javulnak a vendégadatok (vendégéj, vendégszám, tartózkodási idő), amely a látogatói költség növekedését is magában hordozza. A település turisztikai vezető szerepe erősödik a régióban és országos szinten egyaránt. Csökken a szezonáltság.	

Saját szerkesztés

Mellékletek

I.melléklet: A Vulkán Gyógy- és Élményszálló, mint minősített gyógyfürdőintézmény pozicionálása **FELKÉRT SZAKMAI PARTNERÜNK KÉSZÍTI, FOLYAMATBAN.**

A VULKÁN GYÓGY- ÉS ÉLMÉNYSZÁLLÓ POZÍCIONÁLÁSA

EGYEZTETÉSI VÁLTOZAT

(~ 30 OLDALAS DOKUMENTUM)

AQUAPROFIT

MŰSZAKI, TANÁCSADÁSI ÉS BEFEKTETÉSI ZRT.

2016.

II. melléklet - Összefoglaló táblázatok és ábrák

10. táblázat: Magyarország gyógyhelyei

Gyógyhely megnevezése	Minősítési, felülvizsgálati engedély száma	Nyilvántartási szám T/VI/	Gyógytényező
Miskolc-Lillafüred	8584/1935. MEI.	VI/1.	éghajlat, barlangi klíma
Harkány	30887/1958	VI/2.	gyógyvíz
Sopron-Balf	31.962/1961 526/Gyf/1970	VI/3.	gyógyvíz
Gyöngyös-Kékestető	35.595/1963	VI/4.	éghajlat
Hévíz	617/Gyf/1970	VI/5.	gyógyvíz
Balatonfüred	109/Gyf/1971	VI/6.	ásványvíz
Parád	301/Gyf/1972	VI/7.	gyógyvíz
Hajdúszoboszló	155/Gyf/1975	VI/8.	gyógyvíz
Zalakaras	282/Gyf/1978	VI/9.	gyógyvíz
Bükkfürdő	116/Gyf/1979	VI/10.	gyógyvíz
Eger	835/31.5/1954; mód.630/Gyf/1975	VI/11.	gyógyvíz
Debrecen	441/Gyf/1971; 218/Gyf/1983	VI/12.	gyógyvíz
Gyula	477/Gyf/1984	VI/13.	gyógyvíz
Sárvár-Arborétum	KEF-12952-5/2012	VI/14	gyógyvíz
Sárvár-Gyógyvarázs	KEF-12953-5/2012	VI/15	gyógyvíz
Mezőkövesd-Zsórifürdő	KEF-11746-4/2013	VI/16	gyógyvíz
Nyíregyháza-Sóstógyógyfürdő	KEF-15222-5/2013	VI/17	gyógyvíz
Szigetvári Gyógyhely	KEF-1291-4/2013	VI/18	gyógyvíz
Tapolca		VI/19	barlangi klíma
Kiskunmajsa			gyógyvíz
Kiskunhalas			gyógyvíz
Mórahalom			gyógyvíz
Celldömölk			gyógyvíz

Forrás: OTH nyilvántartása

Celldömök gyógyhely a településrendezési terven

Térképrészlet a minősített területről

Forrás:

A celldömölki gyógyhelyfejlesztések kijelölt akcióterületei

Térképrészlet az intézkedési terv véglegesítését követően

Forrás:

A celldömölki gyógyvizek az OTH által elismert gyógyvizek jegyzékében

Sorszám	Település	Megye	Kút, forrás jelölése	Kútkataszteri szám OKK	Víz kémiai jellege	Felülvizsgálat / módosító ügyirat száma	Első minősítési engedély száma	Megújított minősítő határozat száma	Víz kereskedelmi elnevezése	Közzététel száma	Felhasználási mód "B"=ivási célú "K"=fürdési célú	Törzskönyvi nyilvántartás száma
49.	Celldömölk	Vas megye	Cell-4	K-45	NaHCO ₃	-	593-2/GYF/2006		Celli Vulkan	-	K	VII/397
50.	Celldömölk	Vas megye	Cell 6 kút	K-60	Na(Cl, HCO ₃)	-	KEF-10306/2012		Celli Kráter	62/2012. (Eü.K. 18.)	K	VII/795

Forrás: <http://efrrib.antsz.hu:7778/ogyfi/gyogyviz.jsp>

A celldömölki fürdő az ÁNTSZ országos törzskönyvi nyilvántartása a magyarországi gyógyfürdőkről dokumentumában

Megye	Település	Gyógyfürdőintézmény neve	Minősítési engedély száma	Nyilvántartási szám
Vas	Celldömölk	Vulkan Gyógy- és Élményfürdő	68-1/Gyd/2008	I/71

Forrás: https://www.antsz.hu/data/cms68067/gyogyfurdo_nyilvantartas_2015_majus_20.pdf

A celldömölki ásványvíz az OTH által elismert ásványvizek jegyzékében

Sorszám	Település	Megye	Kút, forrás jelölése	Kútkataszteri szám OKK	Felülvizsgálat / módosító ügyirat száma	Első minősítési engedély száma	Megújított minősítő határozat száma	Víz kereskedelmi elnevezése	Közzététel száma	Víz kémiai jellege	Felhasználási mód "B"=ivási célú "K"=fürdési célú "PC"= palackozási célú	Törzskönyvi nyilvántartás száma
61.	Celldömölk	Vas megye	Cell-8	K-48	-	824/OTH/2009		Celli Vulkan Ásványvíz	4/2010.(Eü.K. 7.) OTH	NaHCO ₃	PC	VII/496

Forrás: <http://efrrib.antsz.hu:7778/ogyfi/asvanyviz.jsp>

11. táblázat: Gyógyhelyi státusszal rendelkező települések vendégéjszaka száma (éj)

	Gyógyvíz alapú gyógyhelyek	Vendégj kereskedelmi szálláshelyeken	Vendégéjszakák számának változása	
			2014/2008 %	2014/2013 %
		2014		
Dunántúl	Balatonfüred	543 801	94,1	107,0
	Bük	680 451	126,4	103,7
	Harkány	155 150	77,2	100,0
	Hévíz	982 760	108,0	93,7
	Sárvár	453 159	136,9	99,4
	Sopron	381 537	95,5	105,1
	Zalakaros	433 829	114,8	105,4
	Szigetvár	8 203		
Dunától keletre	Debrecen	314 634	84,0	113,6
	Eger	374 709	115,8	109,3
	Hajdúszoboszló	806 076	100,8	107,5
	Gyula	353 489	154,8	112,8
	Mezőkövesd	93 459	205,5	108,8
	Nyíregyháza	170 548	129,5	107,2

Forrás: KSH

12. táblázat: Gyógyhelyi státusszal rendelkező települések vendégszáma 2014-ben (fő)

Gyógyvíz alapú gyógyhely	Vendégszám (fő)
Hajdúszoboszló	228 922
Hévíz	187 530
Balatonfüred	170 908
Bük	166 223
Sárvár	165 863
Eger	163 757
Sopron	159 903
Debrecen	137 274
Zalakaros	128 250
Gyula	101 314
Nyíregyháza	77 385
Harkány	50 054
Mezőkövesd	38 337
Parád	23 467
Szigetvár	3 810

Forrás: KSH